



# poľnohospodár

DVOJTÝŽDENNÍK SLOVENSKEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITY V NITRE

## Z PRANOSTÍK

Nový ročik daždivý  
robí ročik žízňivý.

Január dobrý je,  
keď chotár biely je.

Keď sa na Vincenta  
vtáča z koľaje napije,  
ten rok mnoho vína  
sľubuje.

### STĽPČEK

Neviem presne, či je to veta, že vraj témy ležia na zemi, len ich zdvihnúť! Niekedy je to naozaj tak, inokedy, naopak, múza nekope a nekope. Možno počas dlhšie trvajúcej dovolenky spolu so mnou zlenivela! To by bolo pochopiteľné a logické, lenže o niekoľko dní treba dať prvé tohtoročné číslo Poľnohospodára do tlače a ja ešte nemám stĺpček! Koncoročné bilancovanie, predsavzatia do nového roka, plány... to všetko tu už bolo. Navyše, ani moja terajšia dovolenka nebola ničím výnimočná, iba domácnosť, sviatky, zopár návštev, prechádzok, čítanie, telka. Skrátka pohoda. Pohoda? Existuje vôbec takýto „bezoblačný“ stav? Môžeme prežívať takéto chvíle, keď prichádzajú hrozne správy o ničivom zemetrasení v Ázii, meniacom zemský raj na inferno? Keď sme v kole informácií o obetiach vlakových nešťastí, atentátov, o vykradnutých bankách, kriminalite... Keď zákerné choroby vyraďujú spomedzi nás blízkych, známych, kolegov?! Tak ešte raz, odznova a ruku na srdce! Naozaj som nemala výnimočnú dovolenku? Iba domácnosť, sviatky, zopár návštev, prechádzky, čítanie, pokoj v kruhu svojich...?

Opäť sa raz stretol rok s rokom a prehodili sme list v kalendári. Nadchádzajúci rok 2005 je podľa čínskeho horoskopu rokom kohúta. Nech nás tento pestrofarebný krásavec po celý rok zobúďza do dní plných dobrých správ, zdravia, úspechov, radostí, i tých zdanlivo malých a obyčajných. Nech nás správdza úsmev a pohoda, obchádza nešťastie a zlo. Aby sme si do roka a do dňa mohli povedať: „Bol to iba taký obyčajný rok!“

K. POTOKOVÁ

### Z KOLÉGIA REKTORA

Na poslednom zasadnutí KR v uplynulom kalendárnom roku, ktoré sa uskutočnilo na VPP v Oponiciach, kolégium prerokovalo a schválilo správu o účelovej činnosti VPP SPU, s.r.o., za rok 2004 a návrh plánu na rok 2005. Rektor SPU vyslovil poďakovanie zostavovateľom správy a pracovníkom podniku, ktorí počas minulého roka komplexne zabezpečovali účelovú činnosť a starali sa o študentov. Uložil zapracovať námety z diskusie do plánu účelovej činnosti a v záujme skvalitnenia odbornej stránky praktickej výchovy prerokovať s gestormi profilových študijných programov požadované obsahové náplne a spracovať písomný materiál z odborných praxí.

V ďalších bodoch programu kolégium prerokovalo a vzalo na vedomie plán vedeckých podujatí na rok 2005 a návrh metodiky rozpisu dotačných prostriedkov na rok 2005, vypočulo si informáciu o zapojení SPU ako jedinej univerzity v rámci bývalej federatívnej republiky do programu Erasmus Mundus. Okrem iného sa zaoberalo aj návrhom na zmeny termínov konania prijímacích skúšok vyplývajúcich z listu MŠ SR o konaní maturitných skúšok. Na záver rokovania vyslovil rektor SPU I. Okenka poďakovanie všetkým členom kolégia za vykonanú prácu a zaželal veľa osobných a pracovných úspechov v roku 2005.



## Zasadala vedecká rada

Program rokovania 16. decembra 2004 sa začal i skončil tento raz netradične, keď účastníkov vianočnými koledami a vinšami prišli pozdraviť členovia nášho folklórneho súboru Zobor a súboru Ponitran z UKF.

Na programe zasadnutia VR SPU bola správa o výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti na SPU v akademickom roku 2003/2004. Svoje pripomienky k nej vyslovili viacerí domáci i externí členovia rady. Prof. L. Hetényi hovoril z hľadiska prerokovania a posudzovania nových študijných programov v akreditačnej komisii, pričom poukázal na problematiku personálnych garancií. Zároveň podporil zámer univerzity poskytovať vzdelávanie aj v cudzom jazyku. Ing. I. Oravec tlmočil stanoviská a požiadavky z praxe, kde podľa neho chýbajú kvalitní absolventi mechanizátori. Zdôraznil, že aj každý absolvent technického smeru by mal získať ekonomické minimum. Predseda SOPK vyslovil názor, že poľnohospodári žiadajú vytvoriť register špičkových prednášateľov pre prax. Navrhol zaradiť do učebných programov výberové prednášky praktikov, ktorí by pomohli prekonať úskalia, ktoré absolventov stretnú v praxi. Rektor UKF prof. D. Klivanec vyzdvihol

hol vysoký štandard vzdelávania na SPU. Ing. L. Pósa ocenil vznik novej FEŠRR, podotkol, že univerzita by mala reagovať na potreby praxe a podľa toho formovať profil absolventa, viac preferovať bakalárske štúdium, eliminovať formalizmus pri štátnych skúškach a venovať väčšiu pozornosť kvalite učiteľov, tých najlepších oceňovať a stimulovať. Po diskusii VR SPU schválila správu bez pripomienok a uložila odznené námety realizovať v pedagogickom procese.

VR ďalej väčšinou hlasov neverejným hlasovaním schválila členov do komisií VEGA MŠ SR a SAV na funkčné obdobie 2005-2007: prof. J. Bajlu, prof. J. Hrubca, prof. J. Kováčika, doc. Z. Gálovú, doc. A. Vollmanovú, doc. P. Eliáša, prof. A. Kúbeka, prof. J. Jančoviča, prof. J. Stredanského, doc. L. Gurčíka, prof. A. Bandlerovú a prof. D. Šima.

Väčšinou hlasov súhlasila vedecká rada aj s udelením čestného doktorátu našej univerzity prof. Sándorovi Magdovi, predsedovi výboru pre poľnohospodárstvo parlamentu Maďarskej republiky a rektorovi Vysoké školy Károlya Róberta v Gyöngyösi a s návrhom na obsadenie funkcie hosťujúceho profesora prof. K. F. Sajejčovi, dekanovi z BGATU v Minsku. -r-



Okrem vinšovníkov z folklórnych súborov Zobor a Ponitran (na snímke vľavo), ktorí potešili svojím vystúpením členov Vedeckej rady SPU, prvýkrát sa s vianočnými koledami predstavili pracovníkom našej univerzity aj študenti z Divadielka na Osmičke (dolu).



### NOVOROČNÝ PRÍHOVOR REKTORA SPU

## Vážení spolupracovníci, milí študenti!

Zákon neúprosne plynúceho času nás opäť priviedol na začiatok nového roka. Do obdobia bilancovania uplynulého, ale aj kladenia otázok, čo nás v budúcom období očakáva. Preberáme, čo bolo dobré, zvažujeme, čo treba v novom roku zmeniť, zlepšiť, inovovať.

Rok 2004 hodnotím z hľadiska života našej univerzity ako veľmi úspešný. Zabezpečili sme predpoklady pre zvyšovanie nášho renomé v domácom, ale aj zahraničnom vzdelávacom prostredí. Sme radi, že záujem o štúdium na SPU je stále veľký a snažíme sa o to, aby sme našim študentom poskytovali vedomosti, potrebné pre ich úspešné uplatnenie na trhoch práce. Napriek ekonomickým ťažkostiam v rezorte sme zachovali

veľmi atraktívne sociálne podmienky pre život študentov a výrazne sme zlepšili podmienky pre poskytovanie vzdelávania a výskumnej činnosti.

Verím, že ani tento rok nebude horší. Aj naďalej chceme vytvárať výborné študijné a pracovné podmienky pre študentov a zamestnancov našej univerzity. Po stránke obsahu vzdelávacieho procesu



Chronogram je akýsi druh slovnej, lepšie povedané písmenkovej hry. Nájde ho na mnohých historických stavbách, mostoch, hodinách. Staviteľ zakódoval letopočet ich vzniku v latinskom nápisu tak, že písmená, zhodujúce sa s rímskymi číslicami sú spravidla väčšie, prípadne farebne odlišené. Ich súčet dáva rok vzniku diela. Čo nám však diktuje chronogram na tento rok? My všetci, bez výnimky, sa musíme neustále Vzdelávať!

### STROJÁRSKY PRIEMysel V REGIÓNE PONÚKA NOVÉ MOŽNOSTI

## Opäť šanca získať certifikát zväračského odborníka

V západoslovenskom regióne sa evidentne rozširujú pracovné príležitosti pre absolventov našej Mechanizačnej fakulty. Spôsobuje to neočakávaný rozvoj strojárskemu priemyslu a výstavba nových výrobných závodov.

Vedenie fakulty tento rozvoj sleduje a v predstihu sa snaží o aktualizáciu študijných programov so zámerom zvýšiť hodnotu našich absolventov na trhu práce. To všetko však predpokladá nutnosť akceptovať opatrenia EÚ súvisiace s fungovaním vnútorného trhu, harmonizáciou technických predpisov a vzájomným uznávaním skúšok a certifikácií.

MF vytvorila už v roku 2000 podmienky na výchovu certifikovaných odborníkov vo zvráraní a od roku 2001 až do roku 2003 získala skupina študentov v doplnkovom štúdiu medzinárodne platný certifikát Európsky zväračský špecialista – EWS - podľa smernice Európskej zväračskej federácie. V roku 2004 bola výchova euródoborníkov prerušená vzhľadom na nedefinované vzťahy medzi Výskumným ústavom zväračským – Priemyselným inštitútom v Bratislave a Európskou zväračskou federáciou EWF. V súčasnosti je VÚZ – PI v Bratislave

znovu členom EWF a autorizovaným orgánom (ANB), ktorý je oprávnený vydávať absolventom doplnkového kurzu diplom EWS, respektívne IWS – medzinárodného zväračského špecialistu v súlade so smernicami IIW – International Welding Institute.

V závere roku 2004 vedenie MF opätovne otvorilo rokovanie s vedením VÚZ-PI v Bratislave, ktoré prisľúbilo zrevidovanie ekonomických požiadaviek, najmä pri ustanovení MF ako autorizovaného vzdelávacieho pracoviska – ATB na základe vykonania auditu.

Na Katedre spoľahlivosti strojov MF plánujeme v marci 2005 otvoriť doplnkové štúdium na získanie certifikátu na kvalifikačný stupeň Medzinárodný zväračský špecialista IWS, resp. EWS. Kvalifikácia oprávňuje odborníkov zaisťovať v zmysle noriem ISO 9000 a ich aplikácie vo zvráraní podľa EN 729 a EN 719 také pracovné funkcie, ako je dozor, dohľad, vedenie pracovnej skupiny, inštruk-

taž, technický predaj a pod. v oblasti zväračskej výroby a zvrárania.

Výučba bude zameraná hlavne na zväračné postupy a zariadenia, materiály a ich správanie sa počas zvrárania, konštrukciu a návrh zvarok, výrobu a aplikačné inžinierstvo (orientované na automobilový priemysel) a na praktickú časť.

Záujemcovia z radov študentov 3., 4. a 5. ročníka a absolventov MF sa môžu prihlásiť (v obmedzenom počte) u autora článku na KSpS do 4. februára 2005.

Prof. Ing. RUDOLF TOLNAI, CSc.

### FBP pozýva

V piatok 28. januára 2005 sa na Fakulte biotechnológie a potravinárstva uskutoční Deň otvorených dverí. Široká verejnosť sa bude môcť oboznámiť s pedagogickou a vedeckovýskumnou činnosťou katedrií, špecializovaných laboratórií a ďalších pracovísk a získať informácie o akreditovaných študijných programoch. -r-

Dekan Mechanizačnej fakulty prof. Ing. Vladimír Kročko, CSc., a riaditeľ Inštitútu poľnohospodárskej techniky Univerzity v Novom Sade doc. Ing. Radojica Mehandžić, PhD., podpísali 21. decembra 2004 na pôde MF dohodu o vzájomnej spolupráci v oblasti vzdelávania, vedy, výskumu a rozvoja oboch inštitúcií.

Na snímke: prof. V. Kročko a doc. R. Mehandžić s doc. J. Turanom z Univerzity v Novom Sade a prodekanmi MF RNDr. Z. Hlaváčovou a prof. J. Hrubcom.





## Z MEDZINÁRODNEJ KONFERENCIE FEŠRR

# Mladá veda oceňovala

Združenie mladých vedeckých pracovníkov pri Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja po prvýkrát v dňoch 11.-12. novembra 2004 zorganizovalo medzinárodnú vedeckú konferenciu Mladá veda 2004 na tému **Aktivovanie zdrojov trvalo udržateľného rozvoja národného hospodárstva na Slovensku a v krajinách EÚ**. Na podujatí, organizovanom v rámci Týždňa vedy EÚ, sa zúčastnilo 50 mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska a Sýrie. Na plenárnom zasadnutí vystúpil Viktor Nižňanský, splnomocnenec vlády pre reformu verejnej správy v SR, Vadim Haraj, generálny riaditeľ Poľnohospodárskej platobnej agentúry SR, Milan Belica, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja a ďalší významní hostia.

Rokovanie prebiehalo v dvoch sekciách a bolo spojené so súťažou o najlepšiu vedeckú prácu mladých za rok 2004. Práce hodnotili vybraní členovia Odboru ekonomiky a manažmentu SAPV.

Ceny odovzdala Ing. Monika Hudáková, PhD., prezidentka Združenia mladých vedeckých pracovníkov pri FEŠRR, členka predsedníctva Odboru ekonomiky a manažmentu SAPV a Ing. Ivana Geciková, členka Združenia mladých vedeckých pracovníkov pri FEŠRR SPU v Nitre.

### Ocenení

Sekcia Ekonomika a environmentalistika

1. miesto: **Ing. Ľuboš Smutka a Ing. Matouš Trajhan** – ČZU v Prahe,

2. miesto: **Mgr. Andrea Varogová** – UKF v Nitre a **MVDr. Radoslava Vlčková** – UVL v Košiciach,

3. miesto: **Ing. Iveta Ľudvíková** – FEŠRR SPU v Nitre.

Sekcia Manažment a regionálny rozvoj

1. miesto: **Ing. Zuzana Krístková** – ČZU v Prahe,

2. miesto: **Ing. Petr Haláček** – ESF MU v Brne,

3. miesto: **Ing. Jana Kalabísová a Ing. Klára Klečková** – ČZU v Prahe.

Oceneným blahozeláme, prajeme im veľa úspechov v ďalšej vedeckovýskumnej činnosti a zároveň dúfame, že sa na takejto konferencii mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov opäť o rok stretneme.

Zároveň v mene všetkých účastníkov ďakujem rektorovi SPU prof. Dr. Ing. Imrichovi Okenkovi, PhD., dekanovi FEŠRR prof. h. c. prof. Ing. Vladimírovi Gozorovi, PhD., Dr. h. c., sponzorom a všetkým, ktorí prispeli k úspešnému priebehu medzinárodnej vedeckej konferencie.

**Ing. MONIKA HUDÁKOVÁ, PhD.**  
prezidentka ZMVP



Autori najlepších vedeckých prác mladých za rok 2004.

## O MARKETINGOVEJ SÚŤAŽI TRH

# Inovované prístupy k vzdelávaniu

Katedra manažmentu a marketingu FEM zodpovedne a kreatívne pristupuje k vzdelávaniu študentov. Zabezpečuje spolu 18 predmetov, ktoré sa vyučujú vo všetkých formách štúdia na všetkých fakultách. Vo vybraných predmetoch sa úspešne osvedčili prípadové štúdie a programové produkty na podporu výučby cez PC.

Dobrý ohlas u študentov mala marketingová súťaž "TRH", ktorá sa organizovala v rámci predmetu agrárny marketing počas uplynulého zimného semestra. Podstatou programového produktu, ktorý bol na katedre vytvorený, je marketingová filozofia podnikania fiktívnych firiem pri predaji oleja. Študenti modelujú rozhodujúce nástroje podnikania výroby - predaj, cena, kapitálové investície, marketing a vývoj a výskum. Ako vrcholoví manažéri rozhodujú o vopred uvedených nástrojoch s cieľom vyprodukovať čo najväčší celkový zisk. Do súťaže, ktorú sme nazvali MARS SUPER OIL LIGA sa zapojili študenti 5. ročníkov odboru podnikový manažment a medzinárodný obchod, 4. ročníka odboru eko-

nomika poľnohospodárstva a 5. ročníka FEŠRR.

Spolu súťažilo 40 virtuálnych firiem, to je 215 študentov. Zo základných kôl postúpilo 11 firiem, postupne sa do finále prepracovali firmy SLOVOIL a BAJSA. Víťazom sa stala firma SLOVOIL, ktorú reprezentovala **Lenka Tkáčová, Igor Lipták, Jaromír Drobňák a Vojtech Miliczky**. Na druhom mieste sa umiestnila firma BAJSA, ktorú reprezentovala **Andrea Dudášová, Branislav Skladan, Juraj Ševčík a Slavomír Pavúk**.

Finalisti sa tešia na skúšku z agrárneho marketingu, kde budú prezentovať získané marketingovo-manažérske schopnosti.

**Prof. Ing. DUŠAN ŠIMO, CSc.**



V marketingovej súťaži zvíťazila štvorica študentov z virtuálnej firmy SLOVOIL.

## ŠTÁTNY PROGRAM VÝSKUMU S ÚČASŤOU FBP

# Zdravie bezprostredne súvisí s kvalitou potravín

Na podujatí v rámci Týždňa vedy EÚ predstavil prof. Ing. **IVAN MICHALÍK, DrSc.**, z Katedry biochémie a biotechnológie FBP priebeh a niektoré výsledky riešenia čiastkovej úlohy štátneho programu Potraviný – kvalita a bezpečnosť, na ktorom fakulta participuje. V tejto súvislosti sme ho požiadali o bližšie informácie.

**Pán profesor, čo sa skrýva pod týmto všeobecným názvom?**

Čiastková úloha, ktorú riešime a ktorá má byť ukončená v roku 2005, je tematicky zameraná na vplyv genotypu, podmienok skladovania a spôsobu spracovania rastlinných produktov a potravín na obsah nutričných a antinutričných látok. Toto zameranie je v súčasnosti veľmi lukratívne a potrebné, predstavuje prioritu tak v krajinách EÚ, ako aj na Slovensku, pretože zdravie ľudí a kvalita života bezprostredne súvisia s kvalitou potravín. Naším cieľom je prehĺbiť poznatky o vplyve biologického materiálu, teda genotypu, spôsobov skladovania, spracovania vrátane pozberovej úpravy nutričných, biologicky aktívnych látok, výživové a technologické vlastnosti potravín.

**Ako si tieto úlohy pracovníci delia?**

Čiastková úloha je členená na

sedem vecných etáp. Je to riešenie prírodných antioxidantných látok typu karotenoidov (zodpovedná riešiteľka doc. Ing. H. Francáková, CSc.), teoretických, ale aj praktických otázok vysvetlenia podstaty celiakie (zodpovedná riešiteľka doc. RNDr. Z. Gálová, PhD.), enzymatickej transformácie bielkovín v súvislosti so zlepšením výživovej kvality rastlinných bielkovín (zodpovedná riešiteľka doc. RNDr. D. Urmínská, CSc.) a problematiky fenolických látok, ktoré patria medzi prírodné bioflavonoidy (zodpovedná riešiteľka RNDr. A. Vollmanová, PhD.). Ďalšia, piata etapa, je zameraná na prienik rádionuklidov z lesných plodov do potravinového reťazca. Riešenie tohto problému bolo motivované haváriou jadrovej elektrárne v Černobyle na Ukrajine (zodpovedný riešiteľ RNDr. J. Miššík). V tejto súvislosti môžem povedať, že tu máme dlhodobé skúsenosti a našťastie, situácia na Slovensku je veľmi priaznivá v porovnaní s

okolitými krajinami. Vďaka priaznivým poveternostným podmienkam v tom čase sú na Slovensku iba malé lokality v horských oblastiach a niektoré údolia, kde bola detekovaná kontaminácia pôdy a rastlín. Šiesta etapa je orientovaná na stanovenie mykotoxínovej kontaminácie vzoriek zrnín pri skladovaní a zároveň na identifikáciu tých mikroorganizmov, ktoré sú potenciálnymi producentmi mykotoxínov (zodpovedná riešiteľka Ing. D. Tančinová, PhD.). Siedma etapa rieši využitie funkčných zložiek zrna, najmä tých, ktoré tvoria vedľajšie produkty (zodpovedná riešiteľka prof. Ing. Z. Muchová, CSc.). Je pozoruhodné, že práve tieto komponenty tvorené obalovými vrstvami, zárodkom a ďalšími časťami zrna vykazujú najvyššiu výživnú hodnotu. Katedra skladovania a spracovania rastlinných produktov iniciatívne pristúpila k riešeniu možnosti využitia práve týchto zložiek pri výrobe cestovín, ale aj chleba.

**Nie je to určite náhoda, že sa vaša fakulta zamerala týmto smerom...**

To, že kolektív fakulty partici-

puje na riešení štátneho programu Potraviný – kvalita a bezpečnosť, je prínosom aj v nasmerovaní nášho výskumu na túto aktuálnu problematiku. Vytvára to podmienky pre pozitívny rozvoj fakulty a jej ďalšie vedeckovýskumné smerovanie na potravinársky výskum. Viaceré katedry preorientovali svoje doterajšie zameranie týmto smerom. Zároveň sa tu vytvárajú dobré podmienky pre aktívnu spoluprácu s inými pracoviskami potravinárskych technológií STU v Bratislave, ako aj univerzitnými pracoviskami, menovite s Fakultou chemických a potravinárskych technológií STU v Bratislave. Nemenej závažným prínosom sú aj finančné dotácie, ktoré súvisia s riešením tejto čiastkovej úlohy.

**Každá z týchto etáp je zaujímavá a zaslúži si samostatný príspevok. Nabudúce vám priblížime niekoľko aktuálnych informácií týkajúcich sa problematiky celiakie.**

**K. POTOKOVÁ**

# Ekológovia o situácii v Tatrách

V Tatranskej Štrbe sa 9. decembra 2004 uskutočnilo rokovanie hlavného výboru Slovenskej ekologickej spoločnosti pri SAV (SEKOS), na ktorom sa zúčastnil aj doc. Dr. Pavol Eliáš, CSc., z Katedry ekológie FEŠRR, predchádzajúci predseda a člen výboru SEKOS, vedúci sekcie teoretickej ekológie.

Po získaní informácií o vetrovej kalamite v lesoch TANAPu a návšteve postihnutých lokalít v oblasti Štrbské Pleso-Vyšné Hágy- Smokovce, výbor prijal stanovisko a odporúčania pre príslušné ministerstvá. Živelná pohroma, vetrová kalamita predstavuje veľkoplšné narušenie lesných ekosystémov, polomy a vývraty lesných stromov, prevažne smreka, v podmienkach Slovenska mimoriadneho rozsahu.

Výbor podporuje diferencovaný postup odstraňovania následkov pohromy a obnovy lesných ekosystémov v tejto biosférickej rezervácii a národnom parku a jeho ochrannom pásme podľa zón národného parku (zóny A,B,C) a biotopov. Všetky ekosystémy v jadrovej zóne (A) ponechať priro-

dzenému vývoju bez zásahu človeka. V naráznikovej zóne (B) urobiť jemné regulačné opatrenia starostlivosti o lesné ekosystémy a v prechodnej zóne (C) cieľavedome obnoviť a rekonštruovať lesné spoločenstvá metódami blízkymi prírode. Pri u-melej obnove používať sadenice domácej, tatranskej proveniencie. Nepoužívať biocídne chemické prostriedky. Obnoviť štruktúru a funkcie narušených ekosystémov a ich integritu, použiť prírodu blízke prostriedky.

Ide o veľký prírodný experiment, ktorý treba zdokumentovať, analyzovať a skúmať obnovu ekosystémov pre integrovaný, udržateľný manažment, ako aj pre poučenie budúcich generácií. To bude vyžadovať zjednotenie existujúcich rozdielnych prístupov lesného hospodárstva a ochrany prírody, vypracovanie spoločnej stratégie integrovaného manažmentu lesných ekosystémov v národnom parku po odstránení kalamity a budovať funkčný systém komunikácie a vzájomnej dôvery medzi lesným hospodárstvom a ochranou prírody.

**PAVOL ELIÁŠ**

## SPOLOČNÝ

## VEDECKÝ

## PRIESTOR

Cieľom Stredoeurópskeho centra pre ženy a mladých ľudí vo vede je monitorovať v stredoeurópskom regióne situáciu žien a mladých ľudí vo vede a výskume. Projekt CES-WYS (Central European Centre for Women and Youth in Science, CEC-WYS, 2004-2006) vznikol s odbornou i finančnou podporou Európskej komisie s cieľom zlepšiť podmienky pre rodovú i vekovú rovnosť či paritu v tejto špecifickíj oblasti. Okrem prevádzkovania webovej stránky s aktuálnymi európskymi i národnými informáciami, centrum prístupné i databázu žien-expertiek vrátane expertnej databázy Európskej komisie. Medzinárodný tím pozostáva z reprezentantiek vedeckých inštitúcií nových členských štátov EÚ (ČR, SR, Maďarsko, Slovensko), predstaviteľky asociovanej krajiny (Rumunsko) a dvoch zástupkyň pôvodných členských krajín (Francúzsko, Taliansko).

Pracovnú skupinu slovenských vedkýň vedie prof. Tatiana Sedová, podpredsedníčka SAV. Úlohou participantiek zo SR bude (okrem poskytovania aktuálnych národných údajov) vypracovanie manuálu pre uplatnenie a meranie jednotlivých indikátorov rodovej rovnosti vo vede a výskume, použiteľného pre mnohých zainteresovaných aktérov. **Zdroj: www.sav.sk**

# Radíme si navzájom

**Edícia AGROSERVIS vznikla v roku 1993 v Ústave vedeckotechnických informácií pre pôdohospodárstvo v Nitre. Aké je jej zameranie? Spýtali sme sa Ing. RICHARDA STIFFELA, vedúceho oddelenia Agroservis.**

Orientujeme sa na vydávanie publikácií určených pre využitie v poľnohospodárskej prvovýrobe, v riadiacich orgánoch, poradenských inštitúciách, výrobných podnikoch, na farmách a v školstve. Každý titul je jedinečný, originálny. V mnohých prípadoch je až s monografickou dokonalosťou tematicky spracovaná problematika produkcie, technológie pestovania vybraných plodín. Také sú publikácie Obilniny I. a II., Sladovnícky jačmeň, Tritikale, Pestovanie zemiakov, Semenné okopaniny, Liečivé rastliny, Koreniny a mnohé ďalšie. Mimoriadnu obľubu si získali publikácie venované problematike burín, najmä vďaka podrobným opisom bionómie rastlín, návodom na používanie chemickej i nechemickej ochrany a množstvu praktických príkladov.

**Kto tvorí autorské zázemie?**

Autormi publikácií sú vždy vedecko-pedagogickí pracovníci SPU v Nitre a vedeckí pracovníci rezortných výskumných ústavov. To je záruka, že jednotlivé témy sú spracované podľa najnovších vedeckých výsledkov, samozrejme s využitím najnovších poznatkov z praxe. A aj dôvod, prečo je edícia AGROSERVIS medzi poľnohospodárskymi prvovýrobcami taká obľúbená. V posledných rokoch si našla svoje miesto aj me-

dzi študentmi SPU, ktorí v spracovaných tituloch nachádzajú množstvo literárnych zdrojov pre svoje seminárne a diplomové práce.

**Brožúry tejto edície pozná aj navonok, podľa jednotného formátu A5 a zeleného šatu. No okrem tejto klasickej papierovej verzie ste na trhu aj s produktmi na multimediálnych nosičoch.**

Pre tých, ktorí radšej „listujú“ na počítači, sme vydali už viacero cédečiek, ktoré s encyklopedickou dôslednosťou prinášajú vybrané témy. Výhodou týchto produktov je prehľadnosť, jednoduchosť manipulácia a orientácia, bohatosť a rôznorodosť predovšetkým obrazového materiálu zladeného s textami v programe, ktorým užívateľ môže riešiť určitý problém, napríklad chemickú ochranu, výber odrôd, a podobne. Technickým predpokladom využitia takéhoto produktu je počítač minimálne strednej kvalitatívnej úrovne.

**Aké témy ste už spracovali týmto spôsobom?**

Doposiaľ sme vydali CD o ochrane rastlín, a to už trikrát po sebe, vždy v inovovanej forme, o viniči hroznomorom a nedávno sme na Bojnícach zámku pri príležitosti vyhodnotenia súťaže o najkrajšie jablko roka uvádzali do života najnovšiu encyklopédiu

Slovenská poľnohospodárska knižnica v spolupráci s Krajskou pobočkou Spolku slovenských knihovníkov v Nitre usporiadala 15. decembra 2004 v čitárni pod aulou predvianočné stretnutie knihovníkov a pracovný seminár pod názvom Čo nové v knižniciach Nitrianskeho regiónu.

## STRETNUTIE

## KNIHOVNÍKOV

Cieľom bola prezentácia činnosti a dosiahnutých výsledkov v roku 2004. Vyše 30 knihovníčok z Nitry, Topoľčian, Komárna, Šurian, Vrábľ a ďalších miest kraja sa vzájomne informovali o situácii in svojich pracoviskách, poskytovaných službách a ďalších plánoch do budúceho obdobia.

**Mgr. S. JAKUBCOVÁ, SIPK**



o ovocinárstve. Projekt vznikol v spolupráci s univerzitnými odborníkmi z SPU a praxe. Zahŕňa kapitoly o histórii, pestovaní, tvarovaní (reze) a ochrane všetkých druhov ovocia, pestovaného v podmienkach Slovenska. Nechýba ani podrobný pomologický opis odrôd vrátane zobrazenia odrôd jednotlivých skupín a druhov ovocia: jadrovín, kôstkovín, škruvinín, drobného – bobulového ovocia a menej známych druhov ovocia (arónia, jarabina, baza, ruža, drien). V kapitole zaujímavosti sú uverejnené recepty na domáce spracovanie rôznych druhov ovocia.

**Čo máte v talóne pre budúcnosť?**

Nuž, to je ešte tajomstvo, ale chcel by som, v spolupráci s odborníkmi na zvieracu ríšu, zabrániť aj do tejto oblasti.

**Ďakujem za informácie!**

**K. POTOKOVÁ**

Podrobnejšie informácie o všetkých tituloch edície AGROSERVIS, ako aj ďalších produktoch nájdete v knižnici Ústavu vedeckotechnických informácií pre pôdohospodárstvo v Nitre. [www.uvtip.sk/slovak/produkty.php](http://www.uvtip.sk/slovak/produkty.php) alebo obchod.uvtip.sk

ČÍM ŽIJÚ KANADSKÍ FARMÁRI

# Kanada – (aj) krajina holštajnského dobytká

Od 3. do 13. novembra 2004 sa skupina študentov z SPU a Univerzity veterinárneho lekárstva v Košiciach zúčastnila na študijnom programe kanadského genetického systému hodnotenia mliekového dobytká provincie Quebec a Ontario. Sponzormi boli spoločnosti INSEMAS, s.r.o., Roural routes International, Canadian Livestock Genetics Association a Agriculture and Agri-Food Canada. Program bol určený na zintenzívnenie poľnohospodárskeho obchodu medzi Kanadou a Slovenskou republikou. Skupina študentov dostala túto sponzorovanú študijnú cestu vďaka svojej odbornej aktivnej činnosti na programe súvisiacom s genetickým materiálom kanadského hovädzieho dobytká.

## Kanadský dobytok a Slovensko

Slovensko patrí medzi kľúčové trhy z hľadiska uplatnenia genetického materiálu mliekového hovädzieho dobytká pre kanadských exportérov, čo dokazuje aj dlhodobá spolupráca od roku 1994. Pre dlhodobý vývoj slovenského trhu s týmto materiálom je žiaduca znalosť hodnotiaceho systému hovädzieho dobytká kanadského genotypu. Pochopenie tohto systému bolo aj jedným z hlavných cieľov tejto študijnej cesty.

## Itinerár

Obsahová náplň pobytu bola veľmi pestrá. Program zahŕňal akcie súvisiace s quebeckou medzinárodnou výstavou holštajnského dobytká v St. Hyacinte, návštevy fariem a odvetvia v Montreale, Ottawe a završením cesty po Kanade bola účasť na Kráľovskej zimnej poľnohospodárskej výstave v Toronte.

## Odborné vedomosti na dosah

Pre kvalitnú chovateľskú prácu je nutné materiálne-technické vybavenie, ktoré sme mohli vidieť v quebeckom insemináčnom centre (CIAQ) v Saint Hyacinte, ako aj v spoločnosti Gencor v Guelphe, ktoré patria do skupiny SEMEX Alliance, založenej v roku 1997 štyrmi insemináčnymi spoločnosťami (Gencor, Eastern Breeders, CIAQ a Westgen).

Ako sme sa však dozvedeli, kvalitný genetický základ tvorí zhruba 36 – 38 % úspechu, zvyšok spočíva na manažmente fariem, čoho súčasťou je kvalitná výživa.

Kanada exportuje genetický materiál mliekového dobytká (embryá a spermu) hlavne do USA, Mexika, Japonska a Európskej únie. Kanadské kravy vyprodujú v priemere 9.519 kg mlieka na kravu (305 dní laktácie),

## Farmársky život

Život farmára v Kanade však nezahŕňa len každodennú prácu na farme, ale ako sme sa mohli presvedčiť pri stretnutí s pánom Blanchetom, členom predstavenstva Kanadského holštajnského zväzu (Holstein Canada) aj aktivitami súvisiacimi s činnosťou zväzu.

Holstein Canada je organizácia, ktorú vlastní a riadia jej členovia. Má okolo 13 tisíc členov po celej Kanade, z toho je približne 10 tisíc aktívnych. Cieľom asociácie je zošľachovanie holštajnského plemena, príprava, uchovávanie a vytváranie rodokmeňových záznamov plemena a presadzovanie záujmov chovateľov a vlastníkov holštajnského dobytká v Kanade. V súčasnosti zamestnáva 70 stálych zamestnancov v sídle spoločnosti a 20 klasifikátorov v teréne. Viac ako 80 % činnosti asociácie tvorí registrácia a bonitácia. Úlohou Holstein Association of Canada je poskytovať programy zlepšujúce genetiku, ktoré zvyšujú ziskovosť všetkých chovateľov mliekového dobytká. Predstavenstvo zväzu stanovilo zameranie organizácie na nasledovné kľúčové funkcie: 1. Identifikácia zvierat 2. Analýza typu a tvarových vlastností zvierat, 3. Údaje o produkcii 4. Výskum.

## Kontrola nadovšetko

Z hľadiska kontroly ako jedného z hlavných faktorov manaž-

centrom expertíz Quebeckého mliekarenského odvetvia a v súčasnosti zamestnáva okolo 300 pracovníkov, ktorí analyzujú 6100 mliekových stád (78,5%). Každý rok vykonávajú 89 tisíc testov na farmách, otestujú 3 milióny laboratórnych vzoriek, pričom strávia 68 tisíc hodín dozoru pri dojení, 83 tisíc pri poradenstve a 6 tisíc hodín pri školeniach zákazníkov. Organizácia podporuje kanadské odvetvie výroby mlieka aj prostredníctvom angažovania sa na projektoch na národnej a medzinárodnej úrovni.

Centrum odberá každý deň zhruba 14 tisíc vzoriek mlieka,

čiatočný kapitál ako jeden z motivačných faktorov.

Úlohou študijnej cesty bola aj návšteva fariem s implementáciou kvalitného kanadského genetického materiálu v praxi. Ako príklad by som chcel uviesť aspoň jednu z nich, a to farmu COMESTAR. Patrí rodine Comtois, ktorá vlastní okolo 250 ha poľnohospodárskej pôdy. Doja asi 100 dojnic a priemerná úžitkovosť je 12 tisíc kg mlieka. Na kŕmenie používajú automat, ktorý kŕmi 10-krát za deň. Niektoré z kráv pochádzajú z rodiny LAURI SHI, kde je jedna plemenná krava matkou 8 vynikajúcich býkov. Táto farma už podľa prvého dojmu pôsobila dojmom kvalitného manažmentu, bola vybudovaná na čisto komerčné účely – produkciu kvalitného genetického materiálu. Žiaľ, ani kanadskí chovatelia to nemajú ľahké. Dozvedeli sme sa, že tohto roku nepredali žiadne jalovice, a tak ich musia chovať ďalej.



Náplňou študijnej cesty bola aj návšteva tamojších fariem. Ako sme sa presvedčili, ani v Kanade to mladí farmári nemajú ľahké. Foto: autor

príčasť až 97% je analyzovaných v deň doručenia. Taktiež sa individuálne starajú o každú kravu, pričom mesačne robia analýzu tuku, bielkovín, SCC a močoviny pri každej krave z každého stáda. Ako sme už spomínali, aj kvalitná výživa je základom úspechu. Z tohto dôvodu poskytujú infračervenú analýzu krmiva alebo vlákničky za 24 hodín, čo predstavuje približne 9 tisíc vzoriek za rok. Ďalej je to fyzikálno-chemická a bakteriologická analýza vody a podobne.

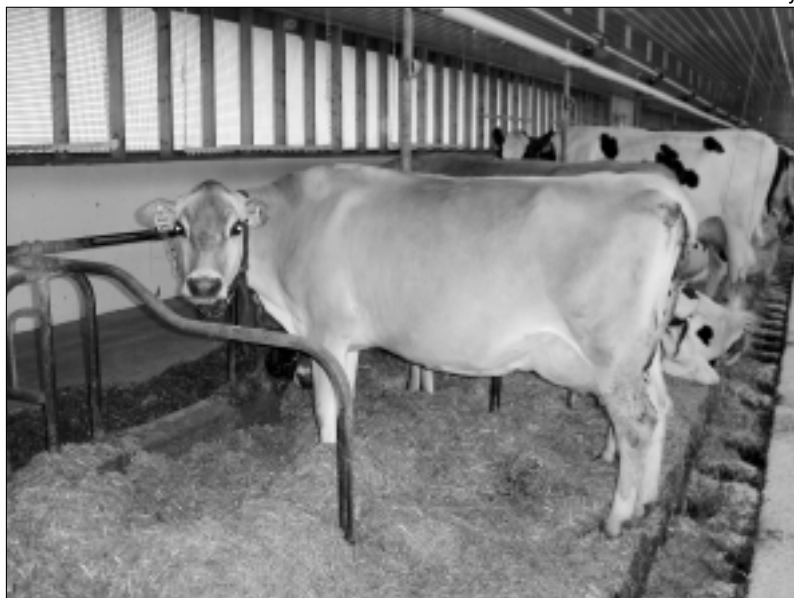
Úspešnosť centra spočíva v neustálom kontakte s klientom – farmárom, ktorý automaticky dostáva vyhodnotenú informáciu prostredníctvom internetu. To umožňuje farmárom hneď na druhý deň vykonať patričné zmeny k dosiahnutiu lepších výsledkov v chovateľskej práci.

## Mladí farmári

Súčasťou programu bola aj účasť slovenských zástupcov na quebeckej medzinárodnej holštajnskej výstave v St. Hyacinte. Organizátori výstavy poctili zástupcu Slovenska čestnou úlohou odovzdávania cien najlepším chovateľom. Popri predvádzaných zvieratách nás zaujala aj nemalá účasť a záujem mladých farmárov o toto povolanie, jav s ktorým sa v Európe už tak často nestretávame.

## U rodiny Comtois

Pri rozhovoroch s chovateľmi sme však zistili, že ani v Kanade to mladí farmári nemajú ľahké a je prakticky nemožné, aby začali hospodáriť bez podpory rodiny. Preto rodičia prenechávajú synovi alebo dcére, ktorí majú záujem zveľaďovať rodinný majetok, percentuálny podiel na farme – po-



Kanadský genofond mliekového hovädzieho dobytká patrí medzi najlepšie na svete.

príčasť mlieko obsahuje v priemere 3,23 % bielkovín a 3,73 % tuku. Najčastejšie sa vyskytujúcim plemenom je holštajnský dobytok (93%), nasledujú plemená ayrshire, canadienne, guernsey, jersey, brown swiss a iné. V roku 2003 predstavoval ročný export mliekového genetického materiálu viac ako 89 miliónov dolárov, čo predstavovalo oproti roku 2002 pokles o 77 miliónov. Možno ho pripísať chorobe šialených kráv (BSE).

mentu, je nutné zamerať sa aj na analyzovanie hlavného produktu, ktorým je mlieko. Na tento účel bol v roku 1966 založený Programme d'analyse des troupeaux laitiers du Québec (PATLQ). Je to jedna z troch agentúr slúžiacich na zlepšovanie mliekového stáda v Kanade. Od roku 1998 spolupracujú kanadské agentúry pod názvom Canadian Dairy Herd Improvement (CDHI). CDHI sa skladá z CANWEST DHI, PATLQ a ADLIC. PATLQ je

## Nerozprávkové



## rozprávky



### O CHLEBE

„...takže vy tu v Amerike takto pečiete chlieb! V chladnej porcelánovej mise, miesite kovovou lyžicou, v popoludňajšom čase! Nečudo, že tie vaše výtvary sa ničomu nepodobajú a nezaslúžia si pomenovanie chlieb. Tak, po prvé, piecť treba za svitania, keď sa nočná tma miesi so svitom vychádzajúceho slnka a v takej kuchyni, ktorá nie je studená od porcelánu a smaltovaného riadu ako nemocnica. V hlbokom, podlhovastom drevenom koryte, nie v porceláne, ale v dreve, ktoré je človeku blízke. Koryto musí byť hlboké a dostatočne dlhé, aby sa na jednom konci zmestila múka, na druhom kvasiaci, kysnuci, pohybujúci sa živý kvások, do ktorého sa vždy vkladá odrobinka z cesta predchádzajúceho chleba, aby sa stáročná reťaz pečenia chleba nepretrhla... Potom sa miesi, kým nevznikne kysnúca mäkká hora cesta, ale nie kovovou lyžicou, lež ženskou rukou, ktorej životodarné teplo prúdi do nášho každodenného chleba...“

Béla Bartók, hudobný skladateľ

## ZAÚJÍMAVOSTI Z UNIVERZITNÉHO SVETA

# Vivat academia!



Predstavte si modelovú situáciu: zahraničný študent bez znalosti slovenského jazyka sa rozhoduje, či má prísť študovať na Slovensko. Získa na webových stránkach univerzít informácie, ktoré mu pomôžu rozhodnúť sa? Denník SME v článku „Lákajú univerzity zahraničných študentov?“ hodnotil webové stránky pätnástich slovenských univerzít z troch hľadísk: grafika, organizácia (štruktúra) a informácie (obsah). Podľa všetkých kritérií obstáli na jednotku tri univerzity – Žilinská, Ekonomická a SPU v Nitre. Nad dvojku sa udržala aj Katolícka univerzita Ružomberok, UMB v B. Bystrici a Prešovská univerzita. Najhoršie dopadla Univerzita Komenského, Technická univerzita v Zvolene, UKF v Nitre a Trenčianska univerzita. Čo sa týka kvality spracovania a množstva informácií v anglickom jazyku, o prvú prie-

ku sa delí hneď päť univerzít – Žilinská, Ekonomická, SPU, Katolícka a UMB. Naproti tomu Trnavská a Trenčianska sa neunúvali napísať čo i len slovo v cudzom jazyku. Päťkou boli ohodnotené aj ďalšie štyri univerzity – UPJŠ, UKF, UVL a TU Zvolen, ktoré síce majú stránky v angličtine, avšak na nich nič, čo by zahraničnému študentovi objasnilo, za akých podmienok môže študovať.

Nefunkčné a zastarané linky neomylné dokumentujú „záujem“ tej-ktorej univerzity o zahraničných študentov. Nie je to problém financií, pretože vytvoriť efektívne zorganizované stránky plné informácií nie je až tak finančne náročné, ak nepožadujeme hneď stotisícový projekt s vyšperkovanou grafikou. Je jasné, že platí za vytvorenie webstránky sa môže zdať nezmyselné, najmä ak nie je čím kúriť, ale s takýmto prístupom ostane univerzita v bludnom kruhu navždy.

(SME, 12. 1. 2005)

## POZBIERANÉ Z POSLUCHÁRNÍ...

Škola vás nemôže učiť len to, čo raz budete potrebovať, pretože nevie, čo budete robiť. Pravda, škola to tuší...

Škôr, než si povieme, čomu sa to rovná, napíšeme, čomu sa to nerovná.

Ak budete mať nejaké nedostatky, prídte za mnou, ja vám ich prehĺbim...

Máte ďalšie otázky? Môžem niečo zotrieť? Niekoho z vás?

Toto tu sa nazýva ideálny zdroj prúdu. Síce neexistuje, ale kreslí sa takto!

Chce sa niekto spýtať prečo? Nuž, preto, že je to definícia. Nad tým nešpekulujeme, to si osvojíme!

Študenti vraveli, že som ich vyhodil zo skúšky. To nie je pravda. Ja som ich len poslal domov, aby sa to doučili.

V škole nás učili, že rýchlosť

zvuku je tristo metrov za sekundu, ale teraz sa mi zdá, že je to oveľa menej, lebo inak by tá informácia k vám už dávno musela doraziť.

Kto chce, môže ísť domov, cvičenie už skončilo. Kto chce zápočet, môže tu dobrovoľne zostať a dopočítavať to.

U mňa môžete opakovať skúšku viackrát. Ale maximálne dvakrát do roka.

## • SÚŤAŽ • SÚŤAŽ •

### Príslovia netradične

Vo vine je pravda – tak mala znieť správna odpoveď na otázku z predchádzajúceho čísla. Z úspešných riešiteľov sme vyžrebovali študenta MF Tibora Gašpara, na ktorého v redakcii Poľnohospodár čaká tričko a šiltovka s emblémom SPU. Súťaž pokračuje v budúcom čísle! -r-



Ing. ROBERT BULLA, FEM



## SPEKTRUM

### POĎAKOVANIE

Ďakujem všetkým vzácnym priateľom, spolupracovníkom, verejným činiteľom, osobám známym i neznámym za blahoželaná a vyjadrenia spolupatričnosti pri príležitosti môjho životného jubilea.

Prof. Ing. Jozef Bulla, DrSc.

### NEPREHLIADNITE

Katedra telesnej výchovy a športu FZKI poriadka od 23. do 28. januára 2005 ZIMNÝ LYŽIARSKY KURZ na Solisku – Štrbskom plese. V cene je zahrnuté ubytovanie v hoteli v Račkovej doline, stravovanie, 5 dní lyžovania na Solisku – Štrbskom plese a vlastný autobus počas celého pobytu.

**Informácie a prihlášky:** do 17. januára 2005 u PaedDr. D. Danka, tel.: 0908 442 356.

### ODPORUČAME

**DIVADLO A. BAGARA:** 14. 1. Námestie, 17. – 18. 1. Testosterón, 19. – 20. 1. Peter Pan, 22. 1. Testosterón, 23. 1. Človečina (RND), 24. 1. Close Harmony Friends (koncert), 24. 1. norway.today, 25. 1. Tri sestry, 26. 1. Bezkyšľikovec, 27. – 28. 1. Adam Šangala; **ORBIT:** 14. – 26. 1. Alexander Veľký, 27. 1. – 29. 1. Honba za pokladom templárov; **PALACE:** 14. – 16. 1. Chicago, 17. – 19. 1. Čhtič, 20. – 26. 1. Špatná výchova, 27. – 30. 1. Stratené v preklade; **LIPA:** 14. – 16. 1. RRRrrrr!!!, 17. – 18. 1. Scary Movie 3, 19. – 20. 1. In-somnia, 21. – 23. 1. Kameňák 2, 24. – 26. 1. Drž hubu, 27. – 30. 1. Pád do ticha; **FILMOVÝ KLUB UKF:** 17. 1. Život Briana, 17. 1. Prekliata Argentína, 24. 1. Unavení slnkom, 24. 1. Stepfordské paničky.

### TOP 10

#### KNÍHKUPECTVA

#### POD VRŠKOM

Viete, ktoré knihy boli v uplynulom roku najobľúbenejšie? Tu je rebríček desiatky najpredávanejších titulov z Kníhkupectva pod Vrškom.

1. **Da Vinciho kód** (D. Brown)
2. **Anjeli a démoni** (D. Brown)
3. **Láska je chyba v programe** (M. Matkin)
4. **Alchymista** (P. Coelho)
5. **Jedenásť minút** (P. Coelho)
6. **Muž, ktorý sadil stromy** (J. Gionno)
7. **Kto chytá v žite** (D. J. Salinger)
8. **O cestách, ktoré nevedú do Ríma** (M. Varga, P. Uličný)
9. **English is easy, Csaba is dead** (P. Doktorov)
10. **Podivný regiment** (T. Pratchett)

#### JAZYKOVÉ VŠELIČO

V súvislosti s uplatňovaním kreditov počas štúdia na vysokých školách vznikajú diskusie o tom, či systém hodnotenia sa má označovať ako kreditný, alebo kreditový. Treba povedať, že oba tvary sú utvorené správne, ale vzhľadom na to, že prídavné meno *kreditný* je úzko zviazané so sférou finančnictva, je vhodné v súvislosti s vysokoškolským hodnotiacim systémom siahnuť za významovo nezaťaženým prídavným menom *kreditový*, a teda hovoriť o tom, že „*univerzita zaviedla kreditový systém.*“

### VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na obsadenie:

- miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre mechaniky a strojnictva MF. Podmienky:
  - VŠ vzdelanie technického smeru,
  - akademický titul PhD., alebo ekvivalent, resp. úspešne študujúci v III. stupni štúdia príslušného odboru,
  - aktívna znalosť jedného svetového jazyka preukázaná potvrdením o štátnej skúške alebo pohovorom,
  - pedagogická prax v odbore najmenej 3 roky,
  - znalosť práce s PC na úrovni MS Office, osobitne CAD systém Catia alebo Pro/Engineer – preukázať certifikátom,
  - morálna bezúhonnosť a dobrá pracovná morálka.

- miesta vedúceho Katedry pedagogiky a psychológie FEM. Podmienky:
  - VŠ vzdelanie v odbore vedeckej a pedagogickej profilácie katedry,
  - minimálne akademický titul PhD., alebo ekvivalent, uchádzači s hodnosťou profesor alebo docent sú vítaní,
  - aktívna znalosť jedného svetového jazyka – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
  - dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – adekvátne preukázať.

Prihlášky s profesijným životopisom, overenými dokladmi o štúdiu a potvrdením o praxi posielajte **do 21. januára 2005** na adresu: Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Útvar personalistiky, EPaMU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

### S PIETOU



Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre s hlbokým zármutkom oznamuje, že 24. decembra 2004 nás po dlhotrvajúcej ťažkej chorobe vo veku 52 rokov opustila spolupracovníčka a priateľka

**Ing. KLÁRA LAZORIŠÁKOVÁ.**

Narodila sa 7. 12. 1952 v Nitre. Stredoškolské štúdium absolvovala na SVŠ E. Gudernu a v roku 1976 bola promovaná na Vysokú školu ekonomickú v Bratislave. Pracovala ako samostatná programátorka v podniku Pozemné stavby v Nitre a od roku 1992 v Centre výpočtovej techniky a informatiky SPU ako vedúca programátorského oddelenia Informačný systém študent. Bola členkou Akademického senátu SPU, kde zastupovala rektorát a celoškolské pracoviská. Napriek tomu, že dlho statočne bojovala so zákeľnou chorobou,

svoje pracovné povinnosti si s plnou vážnosťou a svedomito plnila až do posledných chvíľ života. Odišla spomedzi nás tvorivá spolupracovníčka, kolegyňa, priateľka. Rozlúčili sme sa s ňou 28. decembra 2004 na mestskom cintoríne v Nitre.

Češť jej pamiatke!

#### Podakovanie

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti všetkým priateľom a známym, ktorí sa prišli navždy rozlúčiť s našou drahou zosnulou.

Ing. Vladimír Lazorišák



**NETREBA ICH PREDSTAVOVAŤ.** Vždy prívetivý a ochotný pán Ludovít Čery má mapu našej univerzity v malíčku. Akoby nie, veď je jedným z informátorov, na ktorého sa s najrôznejšími otázkami obracajú nielen návštevníci našej univerzity, ale často aj domáci, zamestnanci či študenti. Okrem toho bdelym okom, prostredníctvom kamerového systému, monitoruje pohyb osôb a motorových vozidiel v areáli školy.



## PRÁVE VYŠLI ...

#### SKRIPTÁ

- M. Habán – P. Otepka: Agroturistika. 1. vydanie, náklad 300 ks, cena 87 Sk.
- M. Heinischová – R. Flóriš: Odborné kreslenie. 2. nezmenené vydanie, náklad 150 ks, cena 133 Sk.
- J. Huszár a kol.: Choroby poľných plodín. 2. upravené vydanie, náklad 400 ks, cena 96 Sk.
- P. Massányi a kol.: Fyziológia bunky. 1. vydanie, náklad 300 ks, cena 102 Sk.
- J. Danko a kol.: Základy biológie. 1. vydanie, náklad 800 ks, cena 63 Sk.
- A. Belajová – E. Balážová: Ekonomika a manažment územnej samosprávy. 1. vydanie, náklad 500 ks, cena 86 Sk.
- L. Bezáková a kol.: Základy práva. 2. nezmenené vydanie, náklad 400 ks, cena 79 Sk.

-dš-

## Šachistom sa zatiaľ darí

Extraligový šachový ročník 2004/2005 začalo družstvo Nitra pod hlavičkou ZŠK SPU Nitra úspešne. Po víťazstve 5 1/2 : 2 1/2 v Dunajskej Streda a prehre v Komárne 1 1/2 : 6 1/2 sme doma privítali viacnásobného majstra SR Slovan Bratislava. Remíza s jeho „A“ družstvom 4 : 4 a výhra

nad „B“ družstvom 5 1/2 : 2 1/2 nás povzbudili a potvrdili vysokú úroveň šachu v Nitre. Naše farby v tejto sezóne úspešne obhajujú: **Mikoš, Mikita, Maroš, Martiška, Goruša, Dlhý, Machalová, Debnár, Riabov a Dobrotka.**

PaedDr. DUŠAN DANKO

## Počítačová študovňa opäť v prevádzke

V prítomnosti prodekanu FEM doc. Ing. Milana Kučera, CSc., a vedúcej Centra informačných technológií RNDr. Dariny Tóthovej bola koncom novembra slávnostne otvorená a opäť odovzdaná do užívania počítačová študovňa v ŠD Nová Doba. Na prvý pohľad sa to možno nejaví ako mimoriadna udalosť, v skutočnosti sa však za ňou skrýva niekoľkomesačné úsilie viacerých ľudí a nespočetné hodiny ich tvrdej práce. A výsledok? Štrnásť nových počítačov s pripojením na internet, nový kopirovací stroj a tlačiareň, ktoré študentom FEM, ale aj iných fakúlt uľahčia štúdium a zjednodušia prístup do sveta informačných technológií v pohodlí internátu bez toho, aby opustili jeho priestory.

Z toho, že študovňa bola opätovne daná do užívania, je zrejme, že čosi podobné tu už fungovalo. Nejde teda o celkom novú myšlienku, skôr o jej oprášenie. Vráťme sa však na začiatok a v skratke si povedzme, ako vlastne vznikla a vyvíjala sa.

Prvý nápad „zhmotnený“ do podoby vybudovania počítačovej miestnosti mimo budovy školy sa zrodil koncom 90. rokov, keď Fakulta ekonomiky a manažmentu ako dar odovzdala študentom do

užívania miestnosť v ŠD Nová doba. Neskôr sa zriadilo internetové pripojenie, pribudli modernejšie počítače i kopirovací stroj. Časom sa však na študovňu akosi pozabudlo, jej technický stav sa výrazne zhoršil a pomaly prestávala plniť svoj účel, až kým nebola zrekonštruovaná do dnešnej podoby.

O novootevorenú študovňu je obrovský záujem, o čom svedčí aj permanentná vyťaženosť (a často aj preťaženosť) počítačov i kopirovacieho stroja, nielen počas pra-



Zrekonštruovaná počítačová miestnosť v ŠD Nová doba je počas semestra študentom k dispozícii denne od jedenástej do dvadsiatej druhej hodiny.

Foto: PETER BELICA

## Turnaj študentov v malom futbale

V novembri a decembri 2004 zorganizovala Katedra telesnej výchovy a športu medzifakultný turnaj študentov v halovom futbale, ktorý bol prípravou na medziuniverzitné súťaže vysokoškolských a zároveň propagáciou tohto obľúbeného športu. Vo vyraďovacích kolách porazilo družstvo MF hráčov FEM 0:2 a FZKI zvíťazila nad spoločným tímom FAPZ-FBP 1:4. V decembrovom finále zvíťazila FZKI nad MF 7:6 a v zápasoch o tretie miesto porazili futbalisti FAPZ-FBP družstvo FEM 6:2.

Zostava víťazného družstva FZKI: **Ivan Zsák, Braňo Kováč, Juraj Krištofičín, Tomáš Hidvégi, Milan Pekarík, Vladimír Druga, Peter Hrbík.**

Finálový zápas rozhodovala Zuzana Štrbková (II. FZKI).

PaedDr. DUŠAN DANKO



Víťaznú trofej si tento rok odniesli študenti Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva (vľavo).

### NÁŠ TIP

#### norway.today

Švajčiarsky dramatik, divadelník a filmár Igor Bauersima čerpá námety pre svoje hry z aktuálnych udalostí. Jeho najznámejšia dráma *norway.today* vznikla podľa skutočného príbehu mladšej Rakúšanky a Nóra, ktorí sa zoznámili na internetovom chatroome pre samovrahov a rozhodli sa spoločne zabíť skokom z útesu. Komorný príbeh o večnom hľadaní zmyslu života, pocitoch mladých ľudí z dnešného

sveta, ale aj o láske a nádeji, je určený predovšetkým mladým divákovi. Osloví však aj rodičov, ktorí nepočujú svojich detí. Hru v réžii Vladislavy Fekete našťastovali herci DAB Zuzana Moravcová (Júlia) a Juraj Hrbka (August), dramaturgiu textu pripravil Svetozár Sprušanský, hudbu zložil Pavol Hubinák. V celoslovenskej premiére ju v decembri uplynulého roka uviedlo Divadlo A. Bagara.

-r-



Na slávnostnom otvorení zariadenia sa zúčastnil aj prodekan FEM doc. M. Kučera. Na snímke s vedúcim PC študovne M. Filom.

covného týždňa, ale aj cez víkendy. Počas semestra majú študenti toto unikátne pracovisko k dispozícii denne od 11. do 22. hodiny. Je zrejme, že to bola dobrá investícia a študenti si výsledok nášho úsilia cenia.

Chceme poďakovať skupine ľudí, ktorí prispeli k jeho obnoveniu: predovšetkým prorektorom SPU doc. Edite Rohalovej a doc. Vladimírovi Ratajovi, ktorí pomohli naštartovať tento proces a vyriešili právnu stránku, dekanovi FEM prof. Petrovi Bielikovi a prodekanom FEM doc. Milanovi Kučerovi a doc. Jozefovi Repiskému za ochotu a výraznú odbornú i finančnú pomoc, prodekanke FEŠRR doc. Anne Belajovej sa odborné rady, vedúcej Centra informačných technológií FEM RNDr. Dariny Tóthovej, ktorá musela vypočuť naše nekonečné požiadavky a prosby, keďže oblasť výpočtovej techniky má v kompetencii, vedú-

cemu Klubu kultúrnej a záujmovej činnosti Ing. Rastislavovi Janerloví, ktorý zbral miestnosť pod svoju správu, vedúcemu študentského domova A. Bernoláka Ing. Ivanovi Paškovi za ochotu a pomoc pri realizácii, predsedovi Študentskej rady FEM Petrovi Belicovi, podpredsedovi SR FEM Yuriymu Dashkiviciovi a ostatným členom za ústretovosť a výraznú finančnú podporu, vedúcemu PC študovne Nová Doba Milanovi Filovi za niekedy až nadľudskú snahu a vytrvalosť pri vybavovaní, organizovaní a realizácii celého projektu, ako aj jeho kolegom Ladislavovi Buštovi, Martinovi Chotváčovi a niekdajšiemu iniciátorovi myšlienky Ing. Vladimírovi Študentovi, ktorí mu pomáhali. Všetkým patrí veľké a úprimné ĎAKUJEME. Rovnako aj dodávateľským firmám za promptnú realizáciu našich objednávok.

M. F., M. CH., L. B.